

Rode lijst nachtvinders in de Tuin van Noord

47% van de nachtvinders in Nederland is in meer of mindere mate bedreigd. De belangrijkste oorzaken van deze achteruitgang zijn verlies en versnippering van geschikt leefgebied, klimaatverandering, en een combinatie daarvan. Geschikt leefgebied verdwijnt door intensieve land- en bosbouw en verstedelijking.

In de Tuin van Noord komen 4 kwetsbare en 5 gevoelige rode lijst soorten voor.

Kwetsbare soorten:

Het **brandnetelkapje** staat op de rode lijst als kwetsbaar. De vlinder is op tuinvereniging Ons Buiten waargenomen, het is een vrij algemene vlinder die in aantallen achteruitgaat. De rups van de vlinder leeft alleen van brandnetel.

Het **bont schaapje** is een andere kwetsbare rode lijst soort die vrij algemeen is en in aantallen achteruitgaat. Ook deze soort is op de tuinvereniging aangetroffen. De rups is prachtig behaard, oranje van kleur en leeft van diverse loofbomen waaronder eik, berk, Spaanse aak, tamme kastanje en paardenkastanje. De rupsen verpoppen zich meestal in dood hout, de rupsen knagen een gang in het hout en maken deze dicht met zijde. De soort overwintert net als veel andere vlinders als pop, soms blijft de pop jaren liggen voordat deze zich verpopt tot vlinder.

Drietand/ psi-uil is een zeldzame of algemene vlinder die in aantallen achteruitgaat (drietand en psi-uil zijn twee soorten die zeer lastig van elkaar te onderscheiden zijn), het is dan ook een kwetsbare rode lijst soort. De vlinder is op de tuinvereniging waargenomen. De rups is prachtig gekleurd, heeft mooie lange borstelharen en leeft van allerlei loofbomen waaronder sleedoorn en meidoorn. De pop kan net als bij het bont schaapje soms jaren liggen voor deze ontpopt tot vlinder.

De **spitsvleugelgrasuil** is een andere kwetsbare rode lijst soort die is waargenomen op tuinvereniging Ons Buiten. Het is een algemene soort die in het verleden sterk in aantallen is afgenomen. Inmiddels neemt de populatie weer toe. De rups is specialistisch en leeft alleen op riet en rietgras, de overwintering gebeurt als jonge rups tussen het riet.

1a

b

2a

b

3a

b

4

- 1a. Rups brandnetelkapje op tuinvereniging Ons Buiten. Foto: waarneming.nl – Lotte Mens.
1b. Brandnetelkapje. Foto: Saxifraga – Peter Gergely
2a. Rups bont schaapje. Foto: Saxifraga – Frits Bink
2b. Bont schaapje op tuinvereniging Ons Buiten. Foto: waarneming.nl – Krijn Trimbos
3a. Rups psi-uil. Foto: Saxifraga – Frits Bink
3b. Drietand/ Psi-uil op tuinvereniging Ons Buiten. Foto: waarneming.nl – Bas van Schooten
4. Spitsvleugelgrasuil op tuinvereniging Ons Buiten. Foto: waarneming.nl – Krijn Trimbos

Gevoelige soorten:

De **esdoorndwergspanner** is een gevoelig soort. Het is een vrij algemene vlinder die vroeger alleen werd waargenomen in de duinstreek van Zuid-Holland maar inmiddels verspreid over Nederland voorkomt. De vlinder is waargenomen op tuinvereniging Ons Buiten. De rups is specialistisch en eet alleen de bloemen van de Spaanse aak.

De **dromedaris** is een zeer algemene vlinder die in aantallen achteruitgaat maar de laatste vijf jaar weer iets toeneemt. De soort is gevoelig en is waargenomen op tuinvereniging Ons Buiten. De rups leeft van berk, els, hazelaar en eik.

De **agaatvlinder** is een zeer algemene vlinder maar staat op de rode lijst als gevoelig, de soort gaat namelijk in aantallen achteruit. De vlinder wordt vaak waargenomen op tuinvereniging Ons Buiten en komt dan ook veel voor in tuinen. De rups eet zeer veel verschillende bomen, struiken en kruidachtige planten zoals zuurbes, brandnetel, hop, spoorbloem, zuring, hazelaar, berk en eik. De soort overwinterd als rups of pop in de grond en de rups eet tijdens milde winterdagen gewoon door.

De **blauwrandspanner** is een algemene maar gevoelige soort die in aantallen is afgenomen en de laatste vijf jaar weer wat toeneemt. De vlinder is op de tuinvereniging waargenomen en is wit gekleurd met bruine vlekken. De rups heeft een voorkeur voor els en sleedoorn.

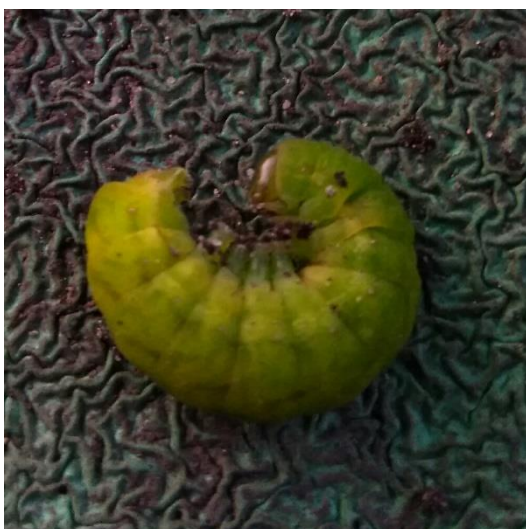
De **snuitvlinder** is een andere zeer algemene maar toch gevoelige soort, de vlinder is namelijk sterk in aantallen afgenomen. De vlinder is op de tuinvereniging waargenomen. De rups eet vooral van (ratel)populier en wilg.

1

2

3a

b

4

5

1. Esdoorndwergspanner op tuinvereniging Ons Buiten. Foto: waarneming.nl – Krijn Trimbos
2. Dromedaris op tuinvereniging Ons Buiten. Foto: waarneming.nl – Krijn Trimbos
- 3a. Rups agaatvlinder op tuinvereniging Ons Buiten. Foto: waarneming.nl – Lotte Mens
- 3b. Agaatvlinder. Foto: Saxifraga – Frits Bink
4. Blauwrandspanner op tuinvereniging Ons Buiten. Foto: waarneming.nl – Wouter Halfwerk
5. Snuitvlinder op tuinvereniging Ons Buiten. Foto: waarneming.nl – Krijn Trimbos

Zeldzame nachtvlinders en microvlinders in de Tuin van Noord

De **kuifvlinder** is als rups op tuinvereniging Ons Buiten waargenomen, dit is een zeldzame vlinder en komt vooral voor in de duinen en op de zandgronden in het binnenland. De rupsen zijn mooi gekleurd en hebben zwarte en gele stippen, de vlinder is daarentegen tamelijk grauw. De rupsen van de kuifvlinder zijn specialisten, dit betekent dat ze maar van één of enkele plantensoorten eten. De rupsen leven van helmkruid, toorts en ook wel van de vlinderstruik maar hebben een voorkeur voor toorts.

Rups kuifvlinder. Foto: Saxifraga - Peter Gergely

Ook zijn er twee zeldzame mineermotten op de tuinvereniging aangetroffen. Het gaat om de **late eikenmineermot** en de **perenbladmineermot**. De rupsen van deze kleine microvlinders

leven binnen in bladeren waar ze het bladgroen eten. De late eikenmineermot leeft in bladeren van de zomereik en wintereik. Omdat er niet veel gezocht wordt naar deze kleine vlinders zou het best kunnen dat de late eikenmineermot algemener voorkomt dan nu wordt gedacht. De perenbladmineermot komt voor op onbespoten perenbomen, deze onbespoten perenbomen komen helaas maar weinig voor. Gelukkig worden er op tuinvereniging Ons Buiten geen chemische bestrijdingsmiddelen gebruikt en is de perenbladmineermot hier teruggevonden.

Rups van eikenmineermot in blad van zomereik. Op de foto is de mijn van de rups zichtbaar, hierin bevindt zich donkere poep. De rups is licht van kleur en bevindt zich bovenin op de foto.
Foto: waarneming.nl – Wouter Moerland

Mijn van perenbladmineermot in blad van peer. Foto: waarneming.nl – Wouter Moerland